

Briselē, 20.5.2020.
COM(2020) 516 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Luksemburgas 2020. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Luksemburgas 2020. gada stabilitātes programmu

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Luksemburgas 2020. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Luksemburgas 2020. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2019. gada 17. decembrī pieņēma gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģiju, tādējādi uzsākot 2020. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Komisija 2019. gada 17. decembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Luksemburga nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu “Padomes ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku”.
- (2) 2020. gada ziņojums par Luksemburgu² tika publicēts 2020. gada 26. februārī. Tajā tika izvērtēti Luksemburgas panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2019. gada 9. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi³, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc iepriekšējos gados pieņemtajiem ieteikumiem, un Luksemburgas progress virzībā uz stratēģijas “Eiropa 2020” valsts mērķu sasniegšanu.
- (3) 2020. gada 11. martā Pasaules Veselības organizācija oficiāli pasludināja Covid-19 uzliesmojumu par pasaules mēroga pandēmiju. Tā ir nopietna sabiedrības veselības

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² SWD(2020) 515 final.

³ OV C 301, 5.9.2019., 117. lpp.

ārkārtas situācija, kas skar iedzīvotājus, sabiedrību kopumā un ekonomiku. Tā pakļauj valstu veselības sistēmas smagai spriedzei, rada traucējumus globālajās piegādes ķēdēs, nestabilitāti finanšu tirgos un patērētāju pieprasījuma satricinājumus un negatīvi ietekmē dažādas nozares. Tā apdraud cilvēku darbvietas un ienākumus un uzņēmumu darbību. Tā ir izraisījusi ievērojamu ekonomikas satricinājumu, kam jau ir nopietnas sekas Eiropas Savienībā. Komisija 2020. gada 13. martā pieņēma paziņojumu⁴, kurā aicināja koordinēt rīcību, reaģējot uz krīzi ekonomikā, un iesaistīt visus dalībniekus valstu un Savienības līmenī.

- (4) Vairākas dalībvalstis ir izsludinājušas ārkārtas stāvokli vai ieviesušas ārkārtas pasākumus. Ārkārtas pasākumiem vajadzētu būt stingri samērīgiem, nepieciešamiem, ierobežotiem laikā un saskaņā ar Eiropas un starptautiskajiem standartiem. Turklāt uz tiem būtu jāattiecinā demokrātiskā pārraudzība un iespēja tos neatkarīgi pārskatīt tiesā.
- (5) Komisija 2020. gada 20. martā pieņēma paziņojumu par Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējās izņēmuma klauzulas iedarbināšanu⁵. Šī klauzula, kuru veido Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 1. punkts, 6. panta 3. punkts, 9. panta 1. punkts un 10. panta 3. punkts un Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 5. punkts un 5. panta 2. punkts, atvieglo budžeta politikas koordināciju nopietnas ekonomikas lejupslīdes laikā. Komisija savā paziņojumā puda Padomei viedokli, ka pašreizējos apstākļos, ņemot vērā paredzamo nopietno ekonomikas lejupslīdi Covid-19 uzliesmojuma dēļ, ir pieļaujams iedarbināt šo klauzulu. Dalībvalstu finanšu ministri 2020. gada 23. martā piekrita Komisijas novērtējumam. Vispārējās izņēmuma klauzulas iedarbināšana ļauj uz laiku atkāpties no korekcijām vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai, ja tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā. Attiecībā uz korektīvo daļu Padome uz Komisijas ieteikuma pamata var arī nolemt pieņemt pārskatītu fiskālo trajektoriju. Vispārējā izņēmuma klauzula neaptur Stabilitātes un izaugsmes pakta paredzētās procedūras. Tā ļauj dalībvalstīm atkāpties no budžeta prasībām, kas tiktu piemērotas parastā situācijā, un vienlaikus dod iespēju Komisijai un Padomei veikt vajadzīgos politikas koordinācijas pasākumus pakta ietvaros.
- (6) Ir jāturpina pasākumi, lai ierobežotu un kontrolētu pandēmijas izplatīšanos, stiprinātu valstu veselības sistēmu noturību, mazinātu sociālekonomiskās sekas, izmantojot atbalsta pasākumus uzņēmumiem un mājsaimniecībām, un nodrošinātu pienācīgus veselības un drošības apstākļus darbavietā nolūkā atsākt saimniecisko darbību. Savienībai būtu pilnībā jāizmanto dažādie tās rīcībā esošie instrumenti, lai atbalstītu dalībvalstu centienus minētajās jomās. Vienlaikus dalībvalstīm un Savienībai būtu jāsadarbojas, sagatavojot pasākumus, kas vajadzīgi, lai atjaunotu mūsu sabiedrības un ekonomikas normālu darbību un ilgtspējīgu izaugsmi, citstarp integrējot zaļo pārkārtošanos un digitālo pārveidi un mācoties no krīzes laikā gūtās pieredzes.
- (7) Covid-19 krīze ir apliecinājusi ka vienotais tirgus ir pietiekami elastīgs, lai spētu pielāgoties ārkārtas situācijām. Tomēr, lai nodrošinātu ātru un vienmērīgu pāreju uz atveseļošanas posmu, preču un pakalpojumu brīvu apriti un darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, ir jāatceļ steidzami ārkārtas pasākumi, kas kavē vienotā tirgus normālu darbību, tiklīdz tie vairs nav nepieciešami. Pašreizējā krīze ir parādījusi, ka veselības aprūpes nozarē ir vajadzīgi krīzes gatavības plāni, kas jo īpaši ietver uzlabotas iegādes stratēģijas, dažādotas piegādes ķēdes un svarīgāko piegāžu stratēģiskās rezerves. Tie ir galvenie elementi, lai izstrādātu plašākus krīzes gatavības plānus.

⁴ COM(2020) 112 final.

⁵ COM(2020) 123 final.

- (8) Savienības likumdevējs jau ir grozījis attiecīgos tiesiskos regulējumus⁶, lai ļautu dalībvalstīm mobilizēt visus neizmantotos līdzekļus no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem nolūkā novērst Covid-19 pandēmijas ārkārtas sekas. Minētie grozījumi nodrošinās papildu elastīgumu, kā arī vienkāršotas un racionalizētas procedūras. Lai mazinātu spiedienu uz naudas plūsmu, dalībvalstis arī var 2020.–2021. grāmatvedības gadā izmantot 100 % līdzfinansējuma likmi no Savienības budžeta. Luksemburga tiek mudināta pilnībā izmantot šīs iespējas, lai palīdzētu personām un nozarēm, ko šīs problēmas skar visvairāk.
- (9) Luksemburga 2020. gada 30. aprīlī iesniedza savu 2020. gada valsts reformu programmu un 2020. gada 29. aprīlī – savu 2020. gada stabilitātes programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (10) Uz Luksemburgu pašlaik attiecas Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa.
- (11) Valdība savā 2020. gada stabilitātes programmā plāno, ka nominālā bilance pasliktināsies no pārpalikuma, kas bija 2,2 % no IKP 2019. gadā, līdz deficītam 8,5 % apmērā no IKP 2020. gadā. Paredzams, ka budžeta deficīts 2021. gadā samazināsies līdz 3,0 % no IKP. Vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2019. gadā bija palielinājusies līdz 22,1 % no IKP, taču saskaņā ar 2020. gada stabilitātes programmu ir paredzams, ka 2020. gadā tā palielināsies līdz 28,7 %. Makroekonomikas un fiskālo perspektīvu ietekmē liela nenoteiktība saistībā ar Covid-19 pandēmiju.
- (12) Reaģējot uz Covid-19 pandēmiju un īstenojot saskaņotu Savienības pieeju, Luksemburga ir noteikusi budžeta pasākumus, lai palielinātu veselības aprūpes sistēmas kapacitāti, ierobežotu pandēmiju un sniegtu atbalstu vissmagāk skartajām personām un nozarēm. Saskaņā ar 2020. gada stabilitātes programmu minētie budžeta pasākumi sasniedz 5,5 % no IKP. Pasākumi ir šādi: stiprināt veselības aprūpes pakalpojumus, atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, aizdevumus un saīsināta darbalaika režīmu, tajā skaitā pašnodarbinātām personām un pārrobežu darba ņēmējiem. Turklāt Luksemburga ir paziņojusi par pasākumiem, kas palīdzēs atbalstīt uzņēmumu likviditāti, neradot tiešu ietekmi uz budžetu. Minētie pasākumi ietver nodokļu atlikšanu, aizdevumus maziem un vidējiem uzņēmumiem, kam ir īslaicīgas finansiālas grūtības, un garantijas. Atšķirībā no 2020. gada stabilitātes programmas Komisija lēš, ka pasākumu kopuma ietekme būs mazāka, jo tā neuzskata nodokļu atlikšanu un aizdevumu piešķiršanu par diskrecionāriem pasākumiem ar ietekmi uz budžetu. Tomēr iestādes uzskata, ka daļai no tiešo nodokļu atlikšanas galu galā būtu ietekme uz budžetu, kas ir iekļauta iepriekš minētajā summā 5,5 % apmērā no IKP. Turklāt daļa no izmaksām, kas saistītas ar saīsināta darbalaika shēmām, tika uzskatīta par daļu no automātisko stabilizatoru darbības. Kopumā Luksemburgas veiktie pasākumi atbilst pamatnostādņem, kas sniegtas Komisijas paziņojumā par koordinētu ekonomisko reakciju uz Covid-19 uzliesmojumu. Minēto pasākumu pilnīga īstenošana, kam sekotu fiskālās politikas pārorientēšana uz piesardzīga vidēja termiņa

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/460 (2020. gada 30. marts), ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 508/2014 attiecībā uz īpašiem pasākumiem, kas nepieciešami, lai piesaistītu investīcijas dalībvalstu veselības aprūpes sistēmās un citos to ekonomikas sektoros, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu (Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu) (OV L 99, 31.3.2020., 5. lpp.), un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/558 (2020. gada 23. aprīlis), ar ko Regulas (ES) Nr. 1301/2013 un (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz īpašiem pasākumiem, lai nodrošinātu ārkārtas elastību Eiropas strukturālo un investīciju fondu izmantošanā, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu (OV L 130, 24.4.2020., 1. lpp.).

fiskālā stāvokļa sasniegšanu, kad to ļaus ekonomikas apstākļi, palīdzēs saglabāt fiskālo stabilitāti vidējā termiņā.

- (13) Pamatojoties uz Komisijas 2020. gada pavasara prognozi ar nemainīgas politikas pieņēmumu, tiek prognozēts Luksemburgas vispārējās valdības bilances deficīts 4,8 % apmērā no IKP 2020. gadā un pārpalikums 0,1 % apmērā no IKP 2021. gadā. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2020. un 2021. gadā joprojām nepārsniegs 60 % no IKP. Salīdzinot ar Komisijas prognozēm, stabilitātes programma ir balstīta uz piesardzīgākiem pieņēmumiem gan attiecībā uz ieņēmumiem, gan izdevumiem.
- (14) Komisija 2020. gada 20. maijā nāca klajā ar ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar Līguma 126. panta 3. punktu, jo Luksemburga 2020. gadā prognozēja pārsniegt deficīta robežvērtību, kas ir 3 % no IKP. Kopumā analīze liecina, ka Līgumā un Regulā (EK) Nr. 1467/1997 definētais deficīta kritērijs nav izpildīts.
- (15) Luksemburgā ir viena no efektīvākajām veselības aprūpes sistēmām ES. Tomēr, tā kā 49 % ārstu un 62 % veselības aprūpes darbinieku ir ārvalstu profesionāļi, sistēma ievērojami pārsniedz kritisko neaizsargātības sliekšni (saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas rādītāju). Šajā kontekstā Luksemburgas veselības aprūpes sistēmu varētu ietekmēt iespējamie vienusējie kaimiņvalstu lēmumi krīzes laikā. Luksemburgai rekordīsā laikā bija jāpieņem īstermiņa pasākumi, lai uzlabotu veselības aprūpes sistēmas noturību pēc Covid-19 krīzes, piemēram, mobilizējot medicīnisko infrastruktūru un izveidojot slimnīcas pagaidu piebūvi, kā arī nodrošinot pārrobežu veselības aprūpes darbinieku un viņu ģimeņu izmitināšanu Luksemburgā.
- (16) Sagaidāms, ka veselības aprūpes sistēma nākotnē saskarsies ar aizvien lielākām problēmām, papildus pieaugošajam veselības aprūpes darbinieku vakanču skaitam pēdējos gados. Konkrētāk, sagaidāms, ka pieaugs pieprasījums pēc veselības aprūpes, ņemot vērā sabiedrības novecošanu, un tiek prognozēts, ka turpmākajos 15 gados pensionēsies 59 % līdz 69 % medicīnas darbinieku. Lai saglabātu veselības aprūpes nozari kā pievilcīgu darbvietu, svarīga nozīme būs prasmju kopuma inovācijām un profesionālo lomu attīstībai, uzdevumu dalīšanai un aizstāšanai. Vispārīgāk runājot, ir iespējams uzlabot veselības aprūpes sistēmas pārvaldību, tajā skaitā sadarbību ar kaimiņvalstīm, un valdība ir tikko uzsākusi būtisku reformu. Lai gan Luksemburgā digitālā infrastruktūra jau ir attīstīta, joprojām tiek īstenoti e-veselības risinājumi, piemēram, digitāli risinājumi pakalpojumu sniedzēju izdevumu atlīdzināšanai. Luksemburga ir īpaši pievērsusies tādām digitālajām tehnoloģijām kā superdatošana, mākslīgais intelekts, blokķēde un lielle dati, un tai ir potenciāls izmantot šīs spējas un sadarboties Savienības līmenī, lai sniegtu būtisku ieguldījumu pētniecībā vīrusa neitralizēšanai un infekciju samazināšanai. Luksemburga ir arī izveidojusi jaunu atbalsta shēmu pētniecības un izstrādes investīciju projektiem attiecībā uz produktiem, ar kuriem cīnās pret Covid-19 un kuri ir vajadzīgi, lai efektīvi novērstu pašreizējo slimības uzliesmojumu, izstrādājot efektīvu ārstēšanu un vakcīnas.
- (17) Saskaņā ar Komisijas prognozi paredzams, ka bezdarbs 2020. gadā pieaugs līdz 6,4 % un 2021. gadā samazināsies līdz 6,1 %. Luksemburga ir veikusi vairākus pasākumus, lai saglabātu nodarbinātību, jo īpaši ieviešot nepilna darbalaika režīmu, "*chômage partiel*". Tomēr īpaša uzmanība būtu jāpievērš neaizsargātākām grupām, piemēram, gados vecākiem un mazkvalificētiem darba ņēmējiem, ņemot vērā to, ka jaunā minimālo ienākumu shēma (*REVIS*, "*revenu d'inclusion sociale*") jau ir izraisījusi reģistrēto bezdarbnieku skaita pieaugumu valsts nodarbinātības dienestā, jo kopš 2019. gada janvāra tās saņēmēji ir obligāti jāreģistrē. Šie neaizsargātākie cilvēki

visvairāk ciestu no konkurences palielināšanās darba tirgū Covid-19 krīzes rezultātā. Citi neaizsargāti cilvēki, kas cieš no krīzes, varētu būt pagaidu darbinieki, kā arī mazkvalificēti darba ņēmēji kopumā. Attiecībā uz gados vecākiem darba ņēmējiem viņu zemais nodarbinātības līmenis Luksemburgā joprojām ir strukturāla problēma, kas ietekmē arī pensiju sistēmas ilgtermiņa stabilitāti, kā izklāstīts iepriekšējos gados Luksemburgai adresētajos ieteikumos. Pašreizējā situācijā gados vecāki darba ņēmēji saskaras ar papildu riskiem tikt atlaistiem krīzes dēļ; vairāk nekā jebkad agrāk ir jāpalielina to spēja pielāgoties citām darbvietām un nozarēm, tajā skaitā uzlabojot prasmes un pārkvalificējoties. Luksemburgas rezultāti sociālās iekļaušanas jomā ir tuvi ES vidējiem rādītājiem, taču rādītāji par nevienlīdzību un nodarbinātu personu nabadzību pēdējos gados ir vājinājušies, un studentu iespējas joprojām spēcīgi ietekmē viņu sociālekonomiskā izcelsme. Šajā sakarā jo īpaši būtu jāatbalsta neaizsargātākās grupas, lai pārvarētu krīzes sociālo ietekmi.

- (18) Lai atbalstītu uzņēmumus Covid-19 krīzes laikā, jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumus, tajā skaitā pašnodarbinātās personas un mikrouzņēmumus, Luksemburga savā stabilizācijas plānā ir iekļāvusi vairākus pasākumus. Mazumtirdzniecība ir viena no visvairāk skartajām nozarēm, ņemot vērā pieprasījuma sabrukumu un pašreizējos pasākumus, kas daudziem uzņēmumiem liedza pilnībā darboties vai ierobežoja to darbību. Regulatīvais elastīgums veicinātu mazumtirdzniecības atjaunošanos pēc krīzes. Turklāt būtu lietderīgi atbalstīt mazos un vidējos uzņēmumus tādu digitālo tehnoloģiju ieviešanā, kas nodrošina darbības nepārtrauktību, piemēram, e-komerciju. Visā atveseļošanas periodā būtu jā saglabā atbilstīgi pasākumi, vienlaikus piemērojot pakāpenisku un elastīgu pāreju un apzinot visvairāk skartās nozares, lai izstrādātu īpašus atbalsta plānus, kas ļautu tām atgūties atveseļošanas posmā. Īstenojot šos pasākumus, ir jāņem vērā banku nozares noturība. Pēc krīzes akūtākā posma, lai atbalstītu pāreju un jaunu mazo un vidējo uzņēmumu izveidi izaugsmi veicinošās nozarēs, Luksemburgas maksātne spējas regulējuma reforma var palīdzēt uzņēmumiem gūt otru iespēju, ja tie piedzīvo bankrotu ne savas vainas dēļ.
- (19) Lai veicinātu ekonomikas atveseļošanu, būs svarīgi pasteidzināt tādu publisko investīciju projektu īstenošanu, kuri jau sagatavoti realizēšanai, un veicināt privātās investīcijas, tostarp veicot attiecīgas reformas, jo īpaši digitālajās un zaļajās nozarēs. Luksemburga jau ir sākusi iniciatīvas, lai veicinātu digitalizāciju un inovāciju, bet tehnoloģiskā integrācija uzņēmējdarbības nozarē un privātās investīcijas, kā arī sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija joprojām ir neliela salīdzinājumā ar augsta potenciāla vidi un valsts mērķi pāriet uz ekonomiku, kuras pamatā ir dati. Lai atbalstītu mazos un vidējos uzņēmumus, palielinātu produktivitāti un konkurētspēju, izšķiroša nozīme būs investīcijām digitalizācijā, padziļinātās digitālajās prasmēs un inovācijā, tajā skaitā integrētas pētniecības un inovācijas stratēģijas izstrādē. Atveseļošana arī turpmāk būtu jāatbalsta, īstermiņā sekmējot vērienīgas zaļās investīcijas. Galvenās nozares, kurās tiks veikta turpmāka rīcība, var būt jo īpaši ilgtspējīgs transports, tajā skaitā dzelzceļš, ilgtspējīga būvniecība, jo īpaši saistībā ar esošo un jauno ēku energoefektivitāti, un atjaunojamie energoresursi. Tie palīdzētu nodrošināt spēcīgu zaļo stimulu un atbalstītu Luksemburgu tās centienos pārvarēt neatbilstību tās 2030. gada mērķiem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, energoefektivitāti un atjaunojamiem energoresursiem, kā arī sagatavot ceļu uz klimatneitralitāti. Ir jāturpina apzināt investīciju vajadzības un investīciju finanšu avotus, arī ņemot vērā Covid-19 uzliesmojuma ietekmi uz ekonomiku un publiskajām finansēm. Taisnīgas pārkārtošanās fonda līdzekļu 2021.–2027. gada plānojums varētu palīdzēt Luksemburgai risināt dažas no problēmām, ko rada pāreja

uz klimatneitrālu ekonomiku, īpaši teritorijās, kas ietvertas ziņojuma par valsti D pielikumā. Tas ļautu Luksemburgai optimāli izmantot minēto fondu.

- (20) Luksemburga saskaras ar ievērojamiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas riskiem, ņemot vērā ārvalstu tiešo ieguldījumu lielo pieplūdumu un to, ka pastāv sarežģītas juridiskas struktūras ar ārvalstu sponsoriem. Šie riski ir atspoguļoti valsts riska novērtējumā, jo īpaši attiecībā uz profesionāļiem, kas iesaistīti pakalpojumu sniegšanā uzņēmumiem un trastiem vai investīciju pakalpojumu sniegšanā. Nepilnības nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas regulējuma piemērošanā, ko veic šie profesionāļi, noved pie nepietiekamas riska analīzes un zema ziņošanas līmeņa par aizdomīgām darbībām. Šo profesionāļu uzraudzības intensitāte nav pietiekama, lai novērstu šos trūkumus. Lai ierobežotu slepenību un apzinātu faktiskos īpašniekus, uzņēmumiem ir izveidots faktisko īpašnieku valsts reģistrs. Laika gaitā ir jāuzrauga sniegtās informācijas kvalitāte un reģistra efektivitāte.
- (21) Cīņa pret agresīvu nodokļu plānošanu joprojām ir būtiska, lai uzlabotu nodokļu sistēmu efektivitāti un taisnīgumu, kā atzīts eurozonai adresētajā 2020. gada ieteikumā. Nodokļu maksātāju agresīvās nodokļu plānošanas stratēģiju blakusietekme uz citām dalībvalstīm nozīmē, ka papildus Savienības tiesiskajam regulējumam ir nepieciešama koordinēta politiskā rīcība valsts līmenī. Īstenojot iepriekš saskaņotas starptautiskas un Eiropas iniciatīvas, Luksemburga ir veikusi pasākumus, kas vērsti pret agresīvas nodokļu plānošanas praksi, taču dividenžu, procentu un autoratlīdzību maksājumu lielais īpatsvars IKP liek domāt, ka uzņēmumi, kas agresīvi plāno nodokļus, izmanto šīs valsts nodokļu noteikumus. Lielākā daļa tiešo ārvalstu investīciju ir tā dēvētajās "īpašam nolūkam dibinātajās sabiedrībās". Tas, ka no izejošajiem procentu un autoratlīdzību maksājumiem (t. i., tiem, ko ES rezidenti maksā trešo valstu rezidentiem) netiek ieturēti nodokļi un noteiktos apstākļos tiek piemēroti atbrīvojumi no nodokļu ieturēšanas par dividenžu maksājumiem, var radīt situāciju, ka šie maksājumi vispār netiek aplikti ar nodokli, ja nodoklis tiem nav piemērojams arī saņēmēja jurisdikcijā. Luksemburga ir iesniegusi likumprojektu, ar ko ievieš procentu un autoratlīdzības maksājumu neatskaitīšanas iespēju jurisdikcijām, kas iekļautas ES sarakstā ar jurisdikcijām, kuras nesadarbojas nodokļu nolūkā, saskaņā ar tās apņemšanos ieviest aizsardzības pasākumus attiecībā uz šīm jurisdikcijām.
- (22) Šie ieteikumi pievēršas pandēmijas sociālekonomiskās ietekmes novēršanai un ekonomikas atveseļošanas veicināšanai, taču Luksemburgai 2019. gadā adresētie ieteikumi, ko Padome pieņēma 2019. gada 9. jūlijā, attiecās arī uz reformām, kuras ir būtiskas, lai risinātu strukturālās problēmas vidējā līdz ilgākā termiņā. Šie ieteikumi nav zaudējuši aktualitāti un arī turpmāk tiks pārraudzīti visā nākamā gada Eiropas pusgada ciklā. Tas attiecas arī uz ieteikumiem, kas skar ar investīcijām saistīto ekonomikas politiku. Minētie ieteikumi būtu jāņem vērā kohēzijas politikas finansējuma stratēģiskajā plānošanā pēc 2020. gada, t. sk. pašreizējās krīzes ietekmes mazināšanas pasākumos un izejas stratēģijās.
- (23) Eiropas pusgads nodrošina satvaru pastāvīgai ekonomikas un nodarbinātības politikas koordinēšanai Savienībā, un tādējādi var veicināt ekonomikas ilgtspēju. Dalībvalstis savās 2020. gada valsts reformu programmās ir izvērtējušas progresu saistībā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu. Nodrošinot tālāk sniegto ieteikumu pilnīgu īstenošanu, Luksemburga sekmēs progresu IAM sasniegšanā un kopīgus pūliņus konkurētspējīgas ilgtspējas nodrošināšanai Savienībā.
- (24) Cieša valstu ekonomikas koordinācija ekonomiskajā un monetārajā savienībā ir būtiska, lai strauji atgūtos no Covid-19 ekonomiskās ietekmes. Luksemburgai kā

dalībvalstij, kuras valūta ir euro, ņemot vērā Eurogrupas politiskās norādes, būtu jānodrošina, ka tās politika joprojām atbilst ieteikumiem eurozonai un tiek koordinēta ar pārējo eurozonas dalībvalstu politiku.

- (25) Komisija 2020. gada Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi Luksemburgas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2020. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2020. gada stabilitātes programmu un 2020. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Luksemburgai iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Izvērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtermiņā fiskālās un sociālekonomiskās politikas nodrošināšanā Luksemburgā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (26) Ņemot vērā minēto novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2020. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums⁷ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Luksemburgai 2020. un 2021. gadā rīkoties šādi.

1. Ievērojot vispārējo izņēmuma klauzulu, veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai efektīvi risinātu pandēmijas situāciju, stiprinātu ekonomiku un atbalstītu turpmāko atveseļošanu. Kad to pieļaus ekonomiskie apstākļi, īstenot fiskālo politiku, kas ļaus panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošinās parāda atmaksājamību, veicinot investīcijas. Uzlabot veselības aprūpes sistēmas noturību, nodrošinot veselības aprūpes darbinieku pienācīgu pieejamību. Paātrināt reformas, lai uzlabotu veselības aprūpes sistēmas un e-veselības pārvaldību.
2. Mazināt krīzes ietekmi uz nodarbinātību, īpašu uzmanību pievēršot cilvēkiem, kuri atrodas sarežģītā darba tirgus situācijā.
3. Nodrošināt, ka efektīvi tiek īstenoti pasākumi uzņēmumu, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu un pašnodarbināto personu, likviditātes atbalstam. Pasteidzināt tādu publisko investīciju projektu īstenošanu, kuri jau sagatavoti realizēšanai, un rosināt privātās investīcijas, lai sekmētu ekonomikas atveseļošanu. Ievirzīt investīcijas tā, lai tās veicinātu zaļo pārkārtošanos un digitālo pārveidi, jo īpaši ilgtspējīgu transportu un ēkām, tīru un efektīvu enerģijas ražošanu un izmantošanu, veicinot pakāpenisku ekonomikas dekarbonizāciju. Veicināt inovāciju un digitalizāciju, jo īpaši uzņēmējdarbības nozarē.
4. Nodrošināt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas regulējuma efektīvu uzraudzību un izpildi attiecībā uz profesionāļiem, kas sniedz trasta un uzņēmuma pakalpojumus un investīciju pakalpojumus. Pastiprināt rīcību, lai novērstu nodokļu sistēmas iezīmes, kas veicina agresīvu nodokļu plānošanu, kurā jo īpaši izmanto izejošos maksājumus.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁷ Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.